

socioekonomický status (tedy odlišné individuální podmínky v procesu vzdělávání), bývá považováno za nejpřesnější.

V některých případech bývá přidaná hodnota odhadována pouze na základě jednoho (výstupního) měření vědomostí a dovedností žáků při zohlednění rodinného zázemí. Do regrese pak vstupuje jako nezávislá proměnná pouze index charakterizující socioekonomický status rodiny. Vycházíme přitom z poznatku, že výsledky žáků korelují se socioekonomickým statutem rodiny, a snažíme se zohlednit různé socioekonomické složení žáků jednotlivých škol. Tato metoda nám umožňuje poněkud spravedlivější porovnání průřezových výsledků (jedno testování), ale je samozřejmě zatížena značnou chybou, neboť vůbec nezohledňuje vstupní znalosti žáků ani odlišné individuální podmínky v průběhu vzdělávání. Použití této metody ilustruje následující příklad 4.76.

Příklad 4.76 Stanovení přidané hodnoty na základě výsledku v matematickém testu a socioekonomického statusu žáků

Na obrázku jsou znázorněny výsledky základních škol v ČR, které se v roce 2012 zúčastnily testování v matematice v rámci akademického výzkumu CLOSE. Každé kolečko reprezentuje jednu základní školu. Na ose y jsou vyneseny průměrné výsledky žáků školy v matematickém testu, na ose x je jejich průměrný socioekonomický status. V obou případech byly hodnoty standardizovány tak, aby průměr byl roven 0 a směrodatná odchylka rovna 1 (o tomto způsobu standardizace – z-skóre – jsme pojednávali v oddílu 4.8.2). Školy, které se nacházejí nad regresní přímkou, dovedly žáky k lepším výsledkům, než odpovídá složení jejich žáků, školy, které se nacházejí pod regresní přímkou, je naopak vybavily hůře.

